Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 106/2020
Burmistrza Miasta i Gminy
w Nowej Sarzynie z dnia
18 listopada 2020 r.

Miejsko – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna na rok 2021

Nowa Sarzyna 2020

Miejsko-Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna na rok 2021

I. WPROWADZENIE

W ramach realizacji zadań Programu zaplanowano na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna szereg różnorodnych działań w zakresie ograniczania powstawania i wzrostu popytu na środki odurzające, jak również zmniejszania ilości problemów wynikających z uzależnień. Działania adresowane są do ogółu społeczeństwa miasta i gminy, jednak szczególna uwaga kierowana jest na ludzi młodych, którzy w okresie dorastania mają tendencję do podejmowania ryzykownych zachowań. Podejmowane działania skupiać się będą głównie na motywowaniu młodzieży do zaprzestania używania środków psychoaktywnych: narkotyków, substancji wziewnych i leków oraz uświadamiania szkodliwości i zagrożeń wynikających z ich stosowania. Przy konstruowaniu Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oparto się na założeniach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Koordynacja działań związanych z realizacją Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta i gminy Nowa Sarzyna należy do kompetencji Stanowiska ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie.

II. ZAŁOŻENIA MIEJSKO-GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

Założenia Programu dotyczą prowadzenia różnorodnych działań mających na celu zapobieganie nowym problemom wynikającym z używania narkotyków oraz zmniejszanie rozmiarów już istniejących. Program zakłada również kontynuację działań podejmowanych w latach ubiegłych w ramach Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Badania epidemiologiczne wskazują na wzrost liczby zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci i młodzież. Zachowania te niosą ryzyko różnorodnych konsekwencji zarówno dla zdrowia psychicznego i fizycznego jednostki oraz jej otoczenia

społecznego. Najpoważniejszymi zachowaniami ryzykownymi, jakie podejmują młodzi ludzie to m.in. palenie papierosów, używanie alkoholu, środków psychoaktywnych, przedwczesna aktywność seksualna, zachowania agresywne i przestępcze.

Przez wiele lat w działaniach profilaktycznych koncentrowano się na jednym wybranym zachowaniu ryzykownym, jednak liczne badania wykazały, że zachowania ryzykowne najczęściej ze sobą współwystępują. W nowoczesnych koncepcjach profilaktycznych podkreśla się, że na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol, narkotyki i papierosy nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone. W ostatnich latach upowszechnił się wzór konsumpcji polegający na mieszaniu środków legalnych i nielegalnych, co powoduje, że w lecznictwie coraz częściej pojawiają się pacjenci, których trudno jednoznacznie zdiagnozować jako uzależnionych wyłącznie od narkotyków czy alkoholu. Nowoczesne podejście do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych obejmuje zatem różne środki (alkohol, narkotyki, tytoń). W związku z powyższym zadania realizowane przez Gminę dotyczące narkomanii, tam gdzie jest to potrzebne i możliwe, będą skoordynowane z działaniami dotyczącymi innych substancji uzależniających.

Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi daje obecnie samorządom gminnym możliwość finansowania działań w zakresie 'przeciwdziałania narkomanii ze środków pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W związku z tym zadania omawianego Programu będą skorelowane z działaniami prowadzonymi w ramach Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii swym zasięgiem będzie obejmował wiele grup docelowych. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież w wieku 10 - 25 lat, w tym młodzież z grup ryzyka. W części dotyczącej lecznictwa program adresowany jest do osób używających narkotyków i uzależnionych od nich.

III. CELE i ZADANIA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

Główne obszary realizacji jakie zawarte są w programie, to m.in.:

1) Zwiększenie świadomości i poziomu wiedzy społeczeństwa (w szczególności wśród dzieci i młodzieży) na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.
2) Zapobieganie powstaniu problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek profilaktycznych terapii.
3) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem narkotyków fachowej pomocy psychologicznej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
4) Współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi zajmującymi się zapobieganiem narkomanii.
5) Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców miasta i gminy.
6) Monitorowanie problemów.

Cele szczegółowe:

1) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
2) Zwiększenie liczby dzieci i młodzieży uczestniczących w różnych formach aktywnego wypoczynku i zajęć oraz promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.
3) Objęcie programami profilaktyki rodziców i środowisk lokalnych odpowiedzialnych za wychowanie młodzieży.
4) Wzrost zaangażowania instytucji lokalnych w działania profilaktyczne.
5) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychologicznej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
6) Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Zmniejszenie liczby nastolatków sięgających po używki.
2. Zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

V. ZADANIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zadania własne gminy obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Głównym celem tego zadania będzie zwiększanie dostępności terapii dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i zagrożonych uzależnieniem.
Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność wszelkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem narkotykowym.

Lp.	Szczegółowa nazwa zadania
1.	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla specjalistów zajmujących się terapią osób uzależnionych od narkotyków.
2.	Finansowanie i doposażenie placówek w materiały na potrzeby prowadzenia programów dla osób uzależnionych.
3.	Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień konsultacji poradnictwa dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków. Zakup niezbędnych materiałów.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Następnym bardzo istotnym zadaniem realizowanym przez Gminę jest udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkomanii. Ważne jest, aby była to pomoc ukierunkowana na terapię całej rodziny obciążonej problemem uzależnienia. Realizacja zadania będzie polegała na inicjowaniu, dofinansowaniu i nadzorze realizacji programów ukierunkowanych na pełną terapię rodzin obciążonych uzależnieniem oraz zwiększaniu dla nich dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychospołecznej i prawnej. Realizacja zadania odbywać się będzie m.in. poprzez:

Lp.	Szczegółowa nazwa zadania
1.	Organizacja i finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób współuzależnionych.
2.	W miarę potrzeb finansowanie okresowego zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom.
3.	Dofinansowanie pobytu osób uzależnionych w specjalistycznych ośrodkach leczniczych.
4.	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia znajdujących się w świetlicach środowiskowych.
5.	Prowadzenie działań informacyjnych w zakresie możliwości otrzymania pomocy przez osoby uzależnione od narkotyków oraz ich rodziny.
6.	Motywowanie i informowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo -rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Ważnym zadaniem Gminy jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej mającej na celu podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku. Informacje na temat problemu używania narkotyków społeczeństwo czerpie głównie z mediów. Ważne jest, aby przekaz informacyjny był rzetelny i wyważony. W celu informowania społeczeństwa o środkach psychoaktywnych, związanych z nimi zagrożeniach i metodach zapobiegania im, należy wykorzystywać różne nośniki informacji -telewizję lokalną, broszury, ulotki.

W/w cel realizowany będzie przez:

Lp.	Szczegółowa nazwa zadania
1.	Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, mających na celu kształtowanie umiejętności społecznych, chroniących młodych ludzi przed sięganiem po środki psychoaktywne oraz dostarczenie wiedzy o substancjach odurzających.
2.	Wspieranie programów profilaktycznych realizowanych w ramach organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży. Zakup niezbędnych materiałów i artykułów.
3.	Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla animatorów profilaktycznych w społecznościach lokalnych.
'4.	Dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących programy profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla pracowników szkół i placówek oświatowych, pracowników socjalnych.
5.	Dofinansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz imprez związanych z profilaktyką uzależnień - konkursy, festyny, zawody sportowe, pikniki, itp.
6.	Współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii.

Wymienione sposoby realizacji będą ściśle skorelowane z realizacją podobnego zadania zawartego w Miejsko - Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską, który uwzględnia również środki finansowe przeznaczone na ich realizację,

4.Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Kolejnym bardzo ważnym aspektem Programu jest wspomaganie merytoryczne i finansowe instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, które zajmują się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem narkomanii. Wymienione podmioty

odgrywają dużą rolę w realizacji zadań Programu realizując projekty wynikające z potrzeb lokalnej społeczności i przyczyniając się tym samym do zmniejszania problemów związanych z uzależnieniami.

Realizacja zadania odbywać się będzie m.in. poprzez:

Lp.	Szczegółowa nazwa zadania
1.	Wspieranie finansowe oraz merytoryczne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania narkomanii.
2.	Nawiązywanie współpracy z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych (przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży, dokonywanie kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych).

VI. ZAKOŃCZENIE

1.Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu na rok 2021 są dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Raport z wykonania w danym roku Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przedłożony zostanie Radzie Miejskiej w Nowej Sarzynie w terminie do 31 marca roku następnego po roku, którego raport dotyczy.

3. Znaczna część zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi przeciwdziałania alkoholizmowi, wyznaczonymi w rocznym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.